

Tenslotte kan nog opgemerkt worden, dat in het algemeen een hystero-gram beter in de eerste helft van de cyclus kan worden vervaardigd, teneinde niet het risico te lopen een zeer jonge zwangerschap te verstoren.

Literatuur: ASPLUND, J. (1952) *Acta radiol. (Stockh.) Suppl.* 91. — LILIEQUIST, B. en L. LINDGREN (1964) *Acta obstet. gynec. scand.* 43, 240.

P. G. HART

DIVERSEN

Penetrerende schedelfracturen door naaldhakken. —

Naaldhakken laten alleen op een zeer hard oppervlak geen sporen na. Een vrouw oefent met haar naaldhak een grotere druk op de onderlaag uit dan een olifantspoot. Schoenen met naaldhakken blijken ook een gevaarlijk slagwapen te zijn. AHMED (1964) beschreef een 31-jarige man en een 36-jarige vrouw, die elk in een vechtpartij verwickeld waren geweest, en daarbij waren getroffen door een slag met een naaldhak.

De man meldde zich een dag later in het ziekenhuis wegens hoofdpijn. Men vond links pariëtaal een stervormige impressiefractuur van de schedel. De fractuurstukken werden geëxideerd, waarna necrotisch hersenweefsel werd afgezoegen. De volgende dag had de patiënt tweemaal een epileptisch insult. Daarna ontstond er tijdelijk dysfasie en een rechtszijdige facialis-paraese. De man werd met anti-epileptica behandeld en genas geheel. Wel had hij na enige maanden nog afwijkingen op het elektro-encefalogram.

De vrouw had zich onmiddellijk na het ongeval laten behandelen. Nadat de schedelwond was gehecht mocht zij naar huis gaan. Onderweg werd zij verward en zij ging met het rechter been slepen. Zij werd toen in het ziekenhuis opgenomen, waar men aan een hersenembolie dacht. Röntgenonderzoek toonde echter een schedelfractuur aan. Acht-entveertig uur na het ongeval werd zij opgenomen op een neurochirurgische afdeling. Zij was toen afatisch en had een hemiparalyse (rechts). Vijf centimeter achter de sutura coronalis, juist links van de middellijn, werd een cirkelvormig gat met een diameter van 8 mm gevonden. De in de hersenen doorgedrongen botfragmenten werden verwijderd en necrotisch hersenweefsel afgezoegen. Een hevige bloeding uit de sinus sagittalis superior kon worden gestelpt. Er werd nog 20 ml gestold bloed en necrotisch hersenweefsel geaspireerd uit de lobus parietalis. Enkele maanden later was de vrouw geheel genezen.

Deze twee gevallen maken nog eens duidelijk, dat bij schedelverwondingen een nauwkeurige inspectie van de wond, een zorgvuldige reconstructie van het ongeval en een verdere observatie van het slachtoffer van essentiële betekenis zijn (BIEMOND 1959).

Literatuur: AHMED, R. G. (1964) *Brit. med. J.* II, 801. — BIEMOND, A. (1959) *Ned. T. Geneesk.* 103, 2625.

C. J. R. Jr.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

FOUTIEVE HANDGREEP BIJ MOND-OP-MOND-BEADEMING

„Teleac” is een pompeuze naam voor een televisieprogramma dat als onderricht voor de kijkers is bedoeld. Een loffelijk streven . . . maar waarom doet men het dan verkeerd?

Tijdens de uitzending van 11 maart jl. werd aan de kijkers geleerd hoe de mond-op-mondbeademing behoort te worden toegepast. Met alle respect voor de collega die hierbij het commentaar verzorgde, kan ik toch geen moment geloven, dat hij deze manier van beadememen ooit in de praktijk heeft geprobeerd. Hij had dan kunnen constateren, dat bij een mens van vlees en bloed de thorax geen millimeter uitzet. Wanneer men namelijk de hand op de keel van de patiënt legt, zoals dat op het televisiescherm was te zien, wordt de mondbodem met de tong zover naar achter gedrukt, dat er geen in- of expiratie meer mogelijk is. Bij de oefenpop kan dit ongestraft gebeuren, die ademt op die manier toch wel, en geeft dan de cursist de valse illusie, dat hij of zij deze techniek beheerst. Zo gemakkelijk is dit echter niet.

Wil men het goed doen, dan behoort slechts het benige gedeelte van de kin, dus alleen het uiterste puntje opgedrukt te worden en dan nog liefst met de toppen van één of twee vingers. Maar dit wordt nergens onderwezen, terwijl het een van de essentiële punten is.

Alkmaar, 14 maart 1965

C. ZEGVELD

LSD-25 EN PSILOCYBINE

Met toenemende frequentie verschijnen in dag- en weekbladen artikelen waarin sprake is van LSD-25 en(of) psilocybine. In de laatste tijd wordt in deze artikelen nog al eens gesuggereerd dat een zich zelf „volgens de internationale juridische maatstaven, qualified investigator” noemende experimentator zich zonder moeite deze substanties kan verschaffen en meedeelt bepaalde personen onder zijn toezicht in staat te stellen ze te gebruiken.

Aangezien algemeen bekend is dat de genoemde substanties in de laboratoria van SANDOZ A. G. te Bazel zijn ontdekt, zou wellicht kunnen worden aangenomen dat SANDOZ deze ook aan willekeurige aanvragers ter beschikking stelt.

Wij stellen er prijs op nadrukkelijk te verklaren dat zowel Delyside (LSD-25) als Indocybine (psilocybine) door ons nimmer worden geleverd, behalve aan ons te goeder naam en faam bekend staande psychiaters, verbonden aan een kliniek, van wie wij bovendien de zekerheid hebben dat zij geheel met de werking, ook in praktisch opzicht, bekend zijn en die verklaren deze stoffen uitsluitend onder hun persoonlijke leiding en verantwoordelijkheid voor een medisch-praktisch of medisch-experimenteel doel, dat nauwkeurig omschreven is, te zullen gebruiken.

Momenteel is in de oprichting een „Internationaal Medical Society of psycholytic treatment” waarvan het lidmaatschap aan bepaalde strenge normen voor de opleiding en de ervaring met psycholytica zal zijn gebonden. Voor elk land zal een beoordeelend deskundige worden aangewezen. Het is onze bedoeling, zodra deze organisatie tot stand zal zijn gekomen, de genoemde substanties uitsluitend te leveren aan leden van deze vereniging. Tot dat moment handhaven wij onze eigen zeer strenge normen als boven omschreven. Levering aan de groothandel en zelfs aan apothekers werd door ons tot nu toe altijd geweigerd.

Ofschoon wij wel bepaalde vermoedens over andere leveranciers van LSD-25 hebben, is het ons niet met zekerheid bekend dat aanbidding en (of) levering van deze stof ook plaatsvindt.

's-Gravenhage, maart 1965
Stadhouderslaan 122

SANDOZ N.V.